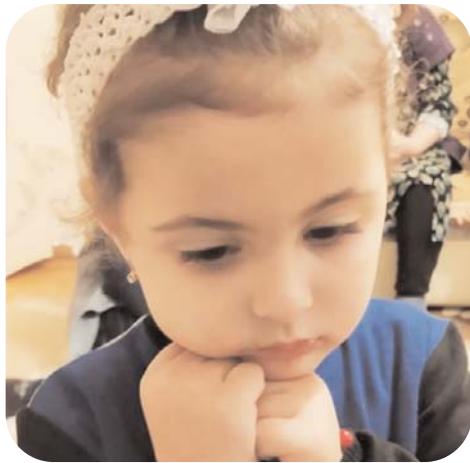

Bu dünyada sırr axtarma...

Şəhid Elçin Süleymanovun qızı Xalidənin şəkli məni çox kövrəltdi

... Biz dünyaya gəlirik, çalışırıq, vuruşurq, yüz əzab-əziyyətə qatlaşırıq və axırda da bir gün qovuşuruq Allahın dərgahına. Hələ heç kəs Allahın əmrindən kənarə bir addim da belə ata bilməyib. Çünkü hər bir addim, hər bir yeris, hər bir durus və hər bir iş Ulu yaradın razılığı ilə baş verir. Və biz elə düşünürük ki, çox şey edə bilərik, istənilən məqsədə çata bilərik, eyni zamanda hər şeyi asanlıqla qazanmağı bacarıraq. Amma onu düşünmürük ki, Allahın razılığı və istəyi olmadan biz heç bir şeyi əldə edə bilmərik...

Mənim bir bibim nevəsi vardi - Elçin Tehran oğlu Süleymanov. Füzulide "N" hərb hissəsində müddətdən artıq xidmet edirdi. Kəndə gedəndə çox vaxt onlarda qalırdı. Elçin də biliirdi ki, qış vaxtında mən çox üzüyərdim və özünün yatıldığı isti otağı mənə verərdi. Evdəkilərə deyərdi ki, qoy Faiq əmi bu isti otaqda yatsın, birdən xəstələnib eləyər. Elçin həmişə ev tez-tez gələ bilmirdi. Çünkü hərb xildəmdə olanda müəyyən vaxtı evlərinə qaydır, atası Tehran, anası Xalidə ilə görüşər, bir yaşılı qızı Xalidəni duz kimi yalıyardı.

Tehranın böyük oğlu da var - Telman! Telman da yaxşı oğlandı. Amma Elçin tamamilə başdan-ayağa bal idi, şeker idi və duz idi. O qədər duzlu oğlan idi ki, bir dəfə onuna görüşən adam əl çəkməzdi o mavi gözlü oğländən. Mavi gözləri və qara saçları ona qeyri-adı bir yaraşq verirdi. Amma başqları kimi özünə heç vaxt siğal çəkməzdi. Mənimlə görüşəndə deyərdi ki, Faiq əmi, sən jurnalistən, tez-tez cəbhə bölgəsində olursan, amma ürəyini buz kimi saxla, tezliklə böyük savaş başlayacaq və böyük savaşda biz torpaqlarımızı azad edəcəyik. Elçin bu sözləri deyirdi və düz mənim gözümün içine baxındı. Gözümün içine baxındı ki, görüşən o dediklərinə inanıram, ya yox?!

Mən neinki onun dediklərinə, hətta gördük-lərimə inanırdım. Çünkü 2020-ci il sentyabrın 23-də mən Füzuliye getmişdim. Onda göründüm ki, Azərbaycan ordusu hansı güce, qüvvəyə, qüdrətə malikdi. Mən göründüm ki, tanklar, BTR-ler və digər döyüş maşınları cərgə ilə Horadız şəhəri istiqamətində hərəkət edir. Və mən göründüm ki, o hərəkət edən tankın üstündəki əsgerləri döyüş maşınınında olan gənclərimizi yolun kənarına yiğilən minlərlə adam nəcə alıqlısayır. Bax, onda Elçin Tehran oğlu Süleymanov da idare etdiyi tankın üstündə idi. Heç kim bilmirdi ki, erməni təxribatının və xainiliyinin qarşısını almaq üçün Azərbaycan ordusunu sentyabrın 27-də səher saatlarında eks hücumu keçəcək...

Bax belə, sentyabrın 27-si Füzuli istiqamətində ağır döyüşlər başlayır. Elçin də bu ağır döyüşlərdə idare etdiyi tankın sükanı arxasına keçərək döyüş yoldaşları ilə birgə erməni mövqelərini darmadağın edirlər. Əlbette, belə döyüşlərdə sağ qalmaq o qədər də asan deyil. Çünkü yağı düşmən də özünü müdafiə etmək üçün bütün vasitələrdən, artıreliyadan, qumbaraatandan və hətta qırıcılarından istifadə edir. Bütün bu müqavimətə baxmayaraq, sent-

yabın 27-də bir çox yüksəkliyi və eləcə də Füzulinin üç kəndi erməni işğalından azad olunur. Sentyabrın 30-na kimi isə daha neçə-neçə kənd və Cəbrayı rayonunun yaşayış məntəqələri ermənilərdən təmizlənir. Elçin də öz tankının arxasında Cəbrayı rayonu uğrunda döyüşdə fədakarlıqla vuruşur. Sentyabrın 30-da belə ağır döyüşlərin birində Elçin Tehran oğlu Süleymanov qəhrəmancasına şəhid olur...

Aman Allah, Elçini sifif yoldaşları, döyüş dostları və ən nəhayət, böyük boy-a-başa çatdığı Bəhmənləri camaatı nə qədər çox isteyirmiş. Artıq həmin günü qədim və zəngin mədəniyyətə malik olan Bəhmənlə ilk şəhidi verdi və Bəhmənlə camaatı da ilk şəhidini olan Elçin Süleymanovu çiyinlərində piyada qəbristanlıqda qədər son mənzilə yola salırlar. Son mənzilə yola salmaq ele də asan deyildi. Çünkü şəhid qanına, şəhid ruhuna bələnmiş torpaq onu heç vaxt yaddan çıxarmırdı. Dəfndə

oğulları heç kim heç vaxt yaddan çıxarmır. Düzdü, bəzən hansısa vəzifəli şəxs bir şəhid ailəsinə qarşı diqqətsizlik edə bilər. Amma xalqın böyük məhəbbəti qarşısında bu dəryada bir damla kimi görsənir. Bəhmənlidə "məmə deyəndən, pəpə yeyəne kimi" hamı şəhidlərin ruhuna dualar oxuyur. Məgər bu azdır?! Heç elə adam var ki, doğması yadına düşmür, amma şəhidləri xatırlayır. Dəfələrlə mən Elçinin məzarını ziyrət eləmişəm. Yaxın qohumlarımızı son mənzilə yola salanda və qəbristanlıqda dəfn edəndən sonra hamını şəhid məzarını necə ziyrət etdiyini görmüşəm.

Görmüşəm ki, Bəhmənlə qəbristanlığında olan bütün şəhidlər insanlar tərəfindən ziyrət olunur. Dünən axşam mamaoğu Tehran Elçinin və onun qızının şəkillərini öz statusuna qoymuşdu. O şəkili statusa qoymamışından asılı olmayıraq, onsuz da hər gün Elçin bizim yadımızdan çıxmır. O statusa baxıb bir qədər kövrəlsəm də, ancaq bir təselli də tapdim. Təsəllim o oldu ki, Elçinin qızı balaca Xa-

lidə nənəsi Xalidə ilə bayram süfrəsinin arxasında əyləşib. Uşaqın şəkildə gözlərinə baxıram. O gözlər atası Elçinin gözlərinə bənzəyir. Və indi də o gözlər atasını axtarır. Amma tapa bilmir. Bəlkə də tapır, öz xəyalında, öz dünyasında. Çünkü Elçinin bir şəkli də vardi. Qızını qucaqlayıb öpür və elindən tutub fırladır...

...Yəqin bu anlar, bu məqamlar bala Xalidənin yadına düşməsə də, amma onu qeyri-adı bir hissə atasına yaxınlaşdırır. Kim nə deyir-desin, insan heç vaxt ölmür, o bir formadan başqa bir formaya keçir. Özü də ki, şəhidlər ola! Nə Vaxtdandır bala Xalidəni görmürəm. Üreyim tab gətirmir onu görməyə. Amma Allaha şükür olsun ki, bala Xalidə böyüküb. 4 yaşın tamam olub. İndi 5 yaşın içindədir...

...Mən həmişə Allahın möcüzəsinə və gücünə inanmışam. Ən sixintili, ən dərđli, ən ağır anlarımda Allaha siğnımız və böyük Allah da həmişə mənə öz köməkliyini eləyib. İndi mənim mamam oğlu Tehran, qohumum Xalidə xanım, Elçinin qızı bala Xalidə Allaha siğnib və Allah onlara öz mükafatını da verib. O mükafat bala Xalidədi. Çünkü Elçinin qəlbi, ürəyi və hətta gözləri bala Xalidədədi.

O gözlərə bibim oğlu Tehran da, Xalidə də baxanda, hətta kövrəsələr belə, içlərində bir inam, ümid baş qaldırıv. ...Nə yaxşı ki, şəhid Elçinin ömrünü yaşadan, davam etdirən bal kimi, şirin bala Xalidə var. Və bal kimi şirin, bala Xalidə hər an, hər dəqiqə Elçini bizi xatırladır. Hətta Elçinə məxsus bəzi hərəkətlər də, bəzi jestlər də hiss olunur. Həm də hiss olunan odur ki, Elçinin ruhu həmişə bu evdədi. Şükürələr olsun ki, bu ocaqda, bu evdə Elçini yaşadaq və bir daha elə-obaya sevdirəcək bala Xalidə böyükür. Min şükür!...

ışdırak edən hər bir adam isteyirdi ki, onu cənəzəsinə heç olmasa əlini toxundursun... heç olmasa o cənəzəyə əlini toxundurmaqla bir təselli alsın...heç olmasa Elçinin cənəzənin içində olan ruhunu tərpətsin...

...Torpağını sevən, torpağına qarışan və qanı ilə bir tarix yazan şəhidlər həmişə diridilər. Çünkü onlar hər şeyi hiss edir, duyar, bilir və anlayırlar. Ən azından ona görə ki, onlar udurları bu torpaq uğrunda, bu Vətən uğrunda, bu xalq uğrunda Allahın dərgahına qovuşurlar. Onların ruhları Allahın dərgahında olsa da, hər səsi, hər ağırı, hər naləni, hər sadəni və hər piçiltini eşidir. Eşidirlər və bilirlər. Bilirlər ki, son mənzilə elin-obanın ciyində yollanan bu cür

Faiq QISMƏTOĞLU